DECIZIA (PESC) 2021/394 A CONSILIULUI

din 4 martie 2021

de modificare a Deciziei 2014/119/PESC privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29,

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 5 martie 2014, Consiliul a adoptat Decizia 2014/119/PESC [1].

(2) Pe baza unei reexaminări a Deciziei 2014/119/PESC, aplicarea de măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme ar trebui prelungită până la 6 septembrie 2021 în ceea ce privește o persoană și până la 6 martie 2022 în ceea ce privește șapte persoane, iar rubricile referitoare la două persoane ar trebui eliminate. Informațiile din anexa la Decizia 2014/119/PESC referitoare la dreptul la apărare și la dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, inclusiv dreptul fundamental la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale constituite în prealabil prin lege, ar trebui actualizate.

(3) Prin urmare, Decizia 2014/119/PESC ar trebui modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2014/119/PESC se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5, al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

   „Prezenta decizie se aplică până la 6 martie 2022. În ceea ce privește rubrica nr. 17 din anexă, măsurile prevăzute la articolul 1 se aplică până la 6 septembrie 2021.”

2. Anexa se modifică în conformitate cu anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 4 martie 2021.

Pentru Consiliu
Președintele
A. P. ZACARIAS

[1] Decizia 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO L 66, 6.3.2014, p. 26).

Anexa la Decizia 2014/119/PESC se modifică după cum urmează:

1. În secțiunea A („Lista persoanelor, entităților și organismelor menționate la articolul 1"), se elimină rubricile aferente următoarelor persoane:

13. Dmytro Volodymyrovych Tabachnyk;

15. Serhiy Hennadiyovych Arbuzov.

2. Secțiunea B („Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă") se înlocuiește cu următorul text:

„B. Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă

Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă în temeiul Codului de procedură penală din Ucraina

Articolul 42 din Codul de procedură penală din Ucraina (denumit în continuare «Codul de procedură penală») prevede că orice persoană suspectată sau acuzată în cadrul procedurilor penale beneficiază de dreptul la apărare și de dreptul la protecție jurisdicțională efectivă. Acestea cuprind: dreptul persoanei de a fi informată cu privire la infracțiunea de care este suspectată sau acuzată; dreptul de a fi informată explicit și prompt cu privire la drepturile sale în temeiul Codului de procedură penală; dreptul de a avea acces la un avocat încă de la prima solicitare în acest sens; dreptul de a prezenta cereri de acțiuni procedurale; și dreptul de a contesta deciziile, acțiunile și omisiunile organelor de cercetare penală, ale procurorului și ale judecătorului de instrucție.

Articolul 303 din Codul de procedură penală face distincția între deciziile și omisiunile care pot fi contestate în cursul procedurilor preliminare (primul paragraf) și deciziile, acțiunile și omisiunile care pot fi luate în considerare în instanță în cursul procedurilor pregătitoare (al doilea paragraf). Articolul 306 din Codul de procedură penală prevede că plângerile împotriva deciziilor, actelor sau omisiunilor organelor de cercetare penală sau ale procurorului trebuie să fie examinate de un judecător de instrucție al unei instanțe locale în prezența persoanei care a formulat plângerea sau a avocatului său sau a reprezentantului său legal. Articolul 308 din Codul de procedură penală prevede că plângerile referitoare la nerespectarea de către organele de cercetare penală sau de către procuror a unui termen rezonabil în cursul urmăririi penale pot fi depuse la un procuror superior ierarhic și trebuie analizate în termen de trei zile de la depunerea acestora. În plus, articolul 309 din Codul de procedură penală precizează deciziile judecătorilor de instrucție care pot face obiectul unor căi de atac, precum și faptul că alte decizii pot face obiectul controlului judiciar în cursul procedurii preliminare în instanță. Totodată, o serie de acțiuni procedurale de anchetare sunt posibile numai sub rezerva unei hotărâri pronunțate de judecătorul de instrucție sau de o instanță (de exemplu, confiscarea bunurilor în temeiul articolelor 167-175 sau măsurile de privare de libertate în temeiul articolelor 176-178, din Codul de procedură penală).

Aplicarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă în cazul fiecăreia dintre persoanele incluse pe listă

1. Viktor Fedorovych Yanukovych

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Yanukovych, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurilor penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârea Înaltei Curți Anticorupție a Ucrainei din 11 august 2020, în care curtea a examinat petiția Biroului Național Anticorupție al Ucrainei și a autorizat reținerea dlui Yanukovych. În hotărârea curții, judecătorul de instrucție a confirmat existența unei suspiciuni rezonabile privind implicarea dlui Yanukovych într-o infracțiune legată de deturnarea de fonduri și a confirmat statutul de suspect al dlui Yanukovych în cadrul procedurilor penale.

Înalta Curte Anticorupție a stabilit de asemenea că dl Yanukovych se află în afara Ucrainei din 2014. Curtea a conchis că există suficiente motive pentru a considera că dl Yanukovych se ascunde de organele de anchetă preliminară.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Yanukovych se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise în decizia Înaltei Curți Anticorupție care se impută dlui Yanukovych au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Zakharchenko, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârile judecătorului de instrucție din 21 mai 2018, din 23 noiembrie 2018 și din 27 noiembrie 2019 de a autoriza reținerea dlui Zakharchenko.

În plus, Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Zakharchenko. La 12 februarie 2020, organul de anchetă a decis să îl adauge pe dl Zakharchenko pe lista persoanelor căutate la nivel internațional și a transmis cererea Departamentului de cooperare polițienească internațională din cadrul Poliției Naționale a Ucrainei pentru a fi introdusă în baza de date a Interpolului.

La 28 februarie 2020 a fost reluată ancheta preliminară și au fost întreprinse acțiuni procedurale și de anchetare. Organul de anchetă a suspendat ancheta preliminară la 3 martie 2020, ajungând la concluzia că dl Zakharchenko se ascunde de organul de anchetă și de curte pentru a se sustrage de la răspunderea penală, că locul unde se află acesta nu este cunoscut și că toate acțiunile de anchetare (căutare) și procedurale care pot fi întreprinse în absența suspecților au fost efectuate. Respectiva hotărâre de suspendare era supusă căilor de atac.

Nicio încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă nu poate fi constatată în situația în care apărarea nu își exercită respectivele drepturi.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Zakharchenko se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise mai sus aduse care se impută dlui Zakharchenko au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Pshonka, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de faptul că la 22 decembrie 2014 s-a notificat actul de aducere la cunoștință a faptelor de care era suspectat, de faptul că hotărârea din 16 iunie 2017 de suspendare a procedurii penale era supusă căilor de atac și de hotărârile judecătorului de instrucție din 12 martie 2018, din 13 august 2018 și din 5 septembrie 2019 de a autoriza privarea de libertate a dlui Pshonka cu scopul aducerii sale în fața instanței pentru a participa la audierea referitoare la cererea de arestare preventivă.

Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Pshonka. La 24 iulie 2020 a fost trimisă autorităților competente din Federația Rusă o cerere de asistență judiciară internațională, pentru a stabili locul în care se află dl Pshonka și pentru a-l interoga. Cererea respectivă este încă pendinte. Ancheta preliminară a fost suspendată la 24 iulie 2020 datorită necesității de a efectua acțiuni procedurale în contextul cooperării internaționale.

Autoritățile ruse au respins cererile de asistență judiciară internațională care le-au fost trimise în 2016 și 2018.

În hotărârea sa din 2 octombrie 2020, Înalta Curte Anticorupție a Ucrainei a respins recursul înaintat de avocatul dlui Pshonka pentru a anula actul de aducere la cunoștință a faptelor de care era suspectat din data de 23 decembrie 2014. Curtea a conchis că respectivul act a fost notificat în conformitate cu Codul de procedură penală al Ucrainei și a confirmat statutul de suspect al dlui Pshonka în cadrul procedurii penale.

La 7 mai 2020 și la 9 noiembrie 2020, Înalta Curte Anticorupție a Ucrainei a respins o solicitare de inițiere a unei proceduri formulate în temeiul unei plângeri depuse de avocați referitor la lipsa de acțiune a Biroului Național Anticorupție al Ucrainei în cadrul procedurilor penale. Camera de recurs a Înaltei Curți Anticorupție a confirmat aceste hotărâri la 1 iunie 2020 și, respectiv, la 26 noiembrie 2020.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Pshonka se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise în decizia Înaltei Curții Anticorupție care se impută dlui Pshonka, precum și neexecutarea anterioară a cererilor de asistență judiciară internațională au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Ratushniak, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârile judecătorului de instrucție din 21 mai 2018, 23 noiembrie 2018 și 4 decembrie 2019 de a autoriza reținerea dlui Ratushniak cu scopul aducerii sale în fața instanței pentru a participa la audierea referitoare la cererea de arestare preventivă.

Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Ratushniak. La 12 februarie 2020, organul de anchetă a decis să îl adauge pe dl Ratushniak pe lista persoanelor căutate la nivel internațional și a transmis cererea Departamentului de cooperare polițienească internațională din cadrul Poliției Naționale a Ucrainei pentru a fi introdusă în baza de date a Interpolului.

La 28 februarie 2020 a fost reluată ancheta preliminară în vederea întreprinderii de acțiuni procedurale și de anchetare. Organul de anchetă a suspendat ancheta preliminară la 3 martie 2020, ajungând la concluzia că dl Ratushniak se ascunde de organele de anchetă și de curte pentru a se sustrage de la răspunderea penală, că locul unde se află acesta nu este cunoscut și că toate acțiunile de anchetare (căutare) și procedurale care pot fi întreprinse în absența suspecților au fost efectuate. Această hotărâre de suspendare era supusă căilor de atac.

Nicio încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă nu poate fi constatată în situația în care apărarea nu își exercită respectivele drepturi.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Ratushniak se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise mai sus care se impută dlui Ratushniak au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Yanukovych, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul.

Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Yanukovych, care se află în Federația Rusă și se sustrage de la anchetă.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Yanukovych se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise mai sus care se impută dlui Oleksandr Yanukovych au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Pshonka, inclusiv dreptul fundamental la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de faptul că la 29 decembrie 2014 s-a notificat în scris actul de aducere la cunoștință a faptelor de care era suspectat, de faptul că hotărârea din 16 iunie 2017 de suspendare a procedurii penale era supusă căilor de atac și de hotărârile judecătorului de instrucție din 12 martie 2018, din 13 august 2018 și din 5 septembrie 2019 de a autoriza privarea de libertate a dlui Pshonka cu scopul aducerii sale în fața instanței pentru a participa la audierea referitoare la cererea de arestare preventivă.

Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Pshonka. La 24 iulie 2020, a fost trimisă autorităților competente din Federația Rusă o cerere de asistență judiciară internațională pentru a stabili locul în care se află suspectul și pentru a-l interoga. Cererea respectivă este încă pendinte. Ancheta preliminară a fost suspendată la 24 iulie 2020 datorită necesității de a efectua acțiuni procedurale în contextul cooperării internaționale.

Autoritățile ruse au respins cererea de asistență judiciară internațională care le-a fost trimisă în 2018.

În hotărârea sa din 8 iulie 2020, Înalta Curte Anticorupție a Ucrainei a respins recursul înaintat de avocatul dlui Pshonka pentru a anula hotărârea din 30 aprilie 2015 de suspendare a anchetei preliminare. De asemenea, curtea a conchis că actul de aducere la cunoștință a faptelor de care era suspectat a fost notificat în conformitate cu Codul de procedură penală al Ucrainei și a confirmat statutul de suspect al dlui Pshonka în cadrul procedurii penale.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Pshonka se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise în decizia Înaltei Curți Anticorupție care se impută dlui Pshonka, precum și neexecutarea anterioară a cererii de asistență judiciară internațională au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Kurchenko, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârea judecătorului de instrucție din 7 martie 2018 de

a autoriza o cercetare specială în lipsă. În plus, apărarea a fost notificată cu privire la finalizarea urmăririi penale la 28 martie 2019 și a primit acces la materialul de urmărire penală pentru familiarizare. Potrivit informațiilor de care dispune Consiliul, procesul de familiarizare de către apărare se află în curs.

În hotărârea sa din 29 aprilie 2020, Curtea de Apel din Odessa a admis recursul înaintat de procuror și a autorizat o măsură de arestare preventivă a dlui Kurchenko. De asemenea, Curtea a precizat că domnul Kurchenko a plecat din Ucraina în 2014 și că locul în care se află acesta nu poate fi stabilit. Curtea a conchis că dl Kurchenko se ascunde de organele de anchetă preliminară pentru a evita răspunderea penală.

Consiliul a fost informat că, la 29 aprilie 2020, autoritățile ucrainene au trimis Federației Ruse o cerere de asistență juridică internațională, care a fost returnată la 28 iulie 2020 fără executare.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Kurchenko se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise în hotărârea Curții de Apel din Odessa care se impută dlui Kurchenko, precum și neexecutarea cererii de asistență judiciară internațională au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

17. Oleksandr Viktorovych Klymenko

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Klymenko, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârile judecătorului de instrucție din 1 martie 2017 și 5 octombrie 2018 de a autoriza o anchetă specială în lipsă. Consiliul constată că apărarea a fost notificată cu privire la finalizarea anchetelor preliminare în 2017 și, respectiv, în 2018 și a primit de atunci acces la materialele de urmărire penală pentru familiarizare. Analiza și examinarea de către apărare a volumului mare de materiale disponibile în legătură cu ancheta preliminară în cadrul procedurilor penale se află în desfășurare. Consiliul consideră că perioada îndelungată de familiarizare trebuie atribuită apărării."